

lassend, bewirkend: रत्नयतां सौक्यं तस्मादन्योऽन्यप्रीतिभावकम् MBh. 1, 7615. भावना नाम भवितुर्भवानुकूलो भावकव्यापारविशेषः Verz. d. Oxf. H. 219, b, No. 324. — b) Jmdes Wohl befördernd: भूतस्य भावकाः MBh. 12, 2325. भूतानामभावकाः 3326. — c) sich einbildend, vorstellend: भावस्य भावकः कश्चिन्नकिंचिद्वाको ऽपरः । उभयभावकः कश्चिदेवमेव निराकुलः ॥ ASHṬĀV. 18, 42. — d) einen Sinn für das Schöne habend DAÇAK. 1, 2; भावुक st. dessen Verz. d. Oxf. H. 203, a, No. 484. — 2) m. = भाव Gefühl, Affect ÇKDn. und WILSON angeblich nach HALĀJ.; vgl. भावाट 1.

भावकल्पलता (भाव + कल्) f. Titel einer Schrift HALL 140. 203.

भावगम्भीरम् (भाव + गम्) adv. tief aus dem Herzen: ब्रह्मसुः sie lachten aus vollem Herzen Bhaṅg. P. 8, 9, 11 (perdirent leur sang-froid BURN.). 12, 14.

भावप्राप्तिन् (भाव + प्राप्) adj. die Gesinnung würdigend PANKAR. 1, 12, 10.

भावचूडामणि (भाव + चू) m. Titel einer Schrift Verz. d. Oxf. H. 93, a, 43. 108, b, 26.

भावउ m. N. pr. eines Mannes ÇATR. 14, 104. fgg.

भावत adj. von भवत् 1. P. 4, 2, 115, Sch.

भावत्क (von भवत् 2.) adj. dein, euer (in ehrerbietiger Rede) P. 4, 2, 115. 6, 3, 35, Vārtt. 4, Sch. KATHIS. 33, 58. 49, 15. Verz. d. Oxf. H. 167, a, 8. BHATT. 3, 69.

भावत्वं n. nom. abstr. von भाव 1. MADHJAM. 31.

भावदीप (भाव Sinn + दीप) m. Titel eines Commentars zum Tattva-prakāṣa Verz. d. B. H. No. 684. = भारतभावदीप Verz. d. Oxf. H. 1, a.

भावदीपिका (भाव + दी) f. Titel eines Commentars Verz. d. B. H. No. 699.

भावधर्मगणि (भाव - धर्म + गण) m. N. pr. eines Mannes HALL 166.

1. भावन (vom caus. von 1. भू) 1) adj. f. ई a) bewirkend, bildend, zur Erscheinung bringend: भूतभयभविष्याणां भावानां युधि भावनाः MBh. 14, 1037. पुत्रा मे बह्वो देवि भवेयुः कुलभावनाः Śālv. 1, 11. भव (कुरि) Bhaṅg. P. 1, 10, 2. शोकः GHAT. 6. — b) fördernd, Jmdes Heil bewirkend: Çiva (= ध्यातृ Schol.) MBh. 12, 10374. त्वं भावनः सर्वमुरामुराणाम् 3, 14640. त्राता त्वं हि नश्येष्ट सर्वेषां त्वं हि भावनः R. 4, 62, 5. भूतं den Geschöpfen Heil bringend Bhaṅg. 9, 5. 10, 15. MBh. 1, 928. 2779. 6, 220. 14, 624. R. 3, 34, 35. SŪBJAS. 12, 9. 12. MĀRK. P. 106, 56. भूतभावनभावन HARIV. 14436. 14507. भावितं MBh. 13, 1359. लोकः SUND. 3, 32. MBh. 1, 4389. 9, 2744. 14, 1365. HARIV. 7063. Bhaṅg. P. 3, 4, 22. त्रैलोक्यं MBh. 2, 416. त्रिभुवनं MĀRK. P. 107, 7. सर्वं HARIV. 1318. R. 4, 44, 120. PANKAR. 1, 1, 23. विश्वं MBh. 2, 2293. — c) sich einbildend, vorstellend: भावः ASHṬĀV. 14, 1. — d) lehrend: तत्त्वभूतार्थं (ब्रह्मोक्त) MBh. 14, 949. Vgl. ब्रह्म. — 2) m. N. des 22ten Kalpa; s. u. कल्प 2, d. — 3) f. (झा) und n. a) das Bewirken, in-die-Erscheinung-Bringen; n. Nir. 7, 25. भावनं ब्रह्मणः ist ein पृथिवीवृत्तिलक्षण, insofern aus Erde Bilder von Brahman geformt werden, Bhaṅg. P. 3, 26, 46. सुखः दुःखादिभिर्भावस्तद्भावानम् Śālv. D. 76, 14. शब्दभावना विधिरिति भाट्टः das Bewirken durch Worte ist Ver-ordnung MADHUS. in Ind. St. 1, 14, 13. भावना नाम भवितुर्भवानुकूलो भावकव्यापारविशेषः । सा च द्विविधा । शाब्दी भावनार्थो भावना चेति Verz. d. Oxf. H. 219, b, No. 324. KUSUM. 33, 15. 37, 1. — b) das Fördern:

भूतानां भावनं (= वर्धनं Schol.) पुनः MBh. 12, 3387. — c) Vergegenwärtigung, Einbildung, Vorstellung; Voraussetzung, Vermuthung; = अनु-भूताद्यविस्मृति H. 1373. = वासना, ध्यान, लोकना H. an. 3, 396. = ध्यान, पर्यालोच MED. n. 101. n. NILAK. 18. मधुरिपुरकृमिति भावनशीला Gtr. 6, 5. नास्ति बुद्धिर्युक्तस्य न चाप्ययुक्तस्य भावना । न चाभावयतः शान्तिः Bhaṅg. 2, 66. एषा वो भावना मम MBh. 12, 13072. इति मे भावना 1, 7884. Spr. 1241. 2119. 3732. निःस्वभावभवभावना ते 5229. Bhaṅg. P. 1, 8, 31. 7, 2, 25. PRAB. 93, 18. Verz. d. Oxf. H. 230, a, 32. भावनया त्वयि लीना in der Phantasie, in Gedanken Gtr. 4, 2. अनुभवज्ञया स्मृतिहेतुर्भावनानामा-त्रवृत्तिः TARKAS. 34. ASHṬĀV. 12, 7. भावनाभावनानां दृष्टिर्मूढस्य सर्वदा । भाव्यभावनाया सा तु स्वस्थस्यादृष्टिद्विपिणी 18, 63. भवो ऽयं भावनामात्रः 4. ÇĀMKA. zu BRH. ĀR. UP. S. 182. Schol. zu KĀTJ. ÇR. 38, 15. 117, 23. 122. 1. VEDĀNTAS. (Allab.) No. 38. VP. 634. P. 3, 2, 85, Sch. HALĀJ. 89 (n.). Spr. 4179. ÇĀMKA. zu BRH. ĀR. UP. S. 63. 113. Bhaṅg. P. 3, 28, 31. KULL. zu M. 1, 9, 2, 83. लेभभावनाया नित्यं वत तन्मयतो गतम् KATHIS. 43, 88. MĀRK. P. 104, 39. — d) das Feststellen, Erweisen: विभागनिष्कवे ज्ञातिवन्धु-साक्ष्यभिलेखितैः । विभागभावना ज्ञेया wenn Theilung geleugnet wird, so soll man sich von ihr überzeugen durch Verwandte u. s. w. (Sr.) JĀGn. 2, 149. — e) in der Math. f. the accomplishing a thing by combination HAUGHT. composition WILS. — f) in der Med. Sättigung eines trockenen Pulvers mit Flüssigkeit: भावनायाः प्रमाणं तु चूर्णं प्राक्तं भिषग्वरैः ÇĀMKA. SĀM. 2, 6, 1. — g) am Ende eines adj. comp. Natur, Wesen (vgl. भूत-भावन) विश्वं WEBER, RĀMAT. UP. 337. In der Folge entspricht diesem ० अन्तमक. — h) = अधिवासन (vgl. भावित) MED. — 4) f. झा a) Titel einer Upanishad Ind. St. 3, 326. — b) Krähe (कार्व). — c) Wasser (अम्बु) H. an. — 3) n. a) = भव्य, भविष्य die Frucht der Dillenia speciosa RĀGn. im ÇKDn. — b) N. pr. eines Waldes (viell. in भा [भास्] + वन zu zerlegen; vgl. 2. भावन) HARIV. 8935.

2. भावन (भा Licht + वन) n. Lichtwald, Lichtglanz, Strahlenmeer: दिनकरस्य GHAT. 6.

भावनार्थ (भाव + नार्थ) m. N. pr. eines Mannes Verz. d. Kopenh. H. 8, b. Statt भावः schreibt HALL 201 stillschweigend भवः.

भावनामय (von भावना) adj. f. ई aus der Vorstellung entstanden VJUP. 50. 54.

भावनारायणमाहात्म्य (भाव - ना + मा) n. Titel einer Schrift MACK. Coll. I, 78.

भावनारविक (भा + वि) m. Titel einer Schrift HALL 140. 203.

भावनार्थय (भा + आर्थय) adj. an den sich die Phantasie klammert, von ÇIVA PANKAR. 1, 8, 17.

भावनानासारसंग्रह (भा - सार + सं) m. Titel einer Schrift HALL 203.

भावनिका (von भावन) f. N. pr. eines Frauenzimmers KATHIS. 10, 102.

भावनीय (vom caus. von 1. भू) adj. 1) zur Erscheinung zu bringen, ins Werk zu setzen NILAK. 27, N., Z. 9. 17. — 2) vorzustellen: ते त्रुपादयो ह्येतेन भावनीयाः NILAK. 27, N., Z. 3. सचिवमतिगतिर्भावनीया zu vergegenwärtigen, vor Augen zu haben Spr. 1314. न वस्तुविरोधो ऽत्र भावनीयः zu vermuthen, anzunehmen KULL. zu M. 2, 231. — 3) zu belehren: यथैव (so ed. Bomb.) ते गुरुर्भावनीयास्तथा तेषां गुरोर्वा ऽप्यर्चनीयाः MBh. 12, 4012.